

Vergaderjaar 2024–2025

35 334

Problematiek rondom stikstof en PFAS

33 576

Natuurbeleid

Nr. 357

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSEL-
ZEKERHEID EN NATUUR**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 maart 2025

In mijn brief van 14 februari¹ heb ik uw Kamer geïnformeerd over de aanpak van de Ministeriële Commissie Economie en Natuurherstel. Met deze brief reageer ik op uw verzoek van 12 maart jl. (kenmerk 2025Z04559/2025D10555) om geïnformeerd te worden over de voortgang van deze Ministeriële Commissie (hierna: MCE&N). Het verzoek om een reactie op de motie van lid Kostić (Kamerstuk 21 501-08, nr. 942) wordt in een separate brief aan de Kamer opgenomen. Deze brief bevat een update over het proces waarlangs de MCE&N tot besluitvorming komt.

Voortgang MCE&N

In mijn brief van 14 februari heb ik aangekondigd dat het kabinet langs vier sporen van de MCE&N tot besluitvorming zal komen over een beleidspakket om Nederland van het slot te halen en perspectief te bieden aan de ondernemers en andere betrokkenen in de sectoren die geraakt zijn.

Op dit moment wordt gewerkt aan een samenhangend pakket via de vier werksporen. Daarbij worden drie achtereenvolgende fases doorlopen: een inventarisatiefase, een clusterfase en daarna een besluitvormingsfase. Momenteel wordt geïnventariseerd welke elementen onderdeel uit kunnen maken van een samenhangende en geborgde bundel van keuzes en maatregelen waarmee Nederland weer vooruit kan. Deze fase van inventarisatie gaat op dit moment richting afronding, waarbij er nog voorstellen door medeoverheden en maatschappelijke partijen worden meegenomen. De komende weken vindt de verdere clustering en besluitvorming plaats over die samenhangende, evenwichtige bundel van keuzes en maatregelen, waarbij ook vormgeving en maatvoering aan de orde zullen zijn.

¹ Kamerstuk 35 334, nr. 3322

Spoor 1

Het kabinet vindt het van groot belang dat alle mogelijkheden verkend worden om te komen tot een ander juridisch kader in brede zin voor zowel het verlenen van vergunningen als voor het beheersen van stikstof omdat het huidige stelsel tot onzekerheden leidt voor de rechtszekerheid van burgers, bedrijven en overheden. In spoor 1 wordt gewerkt aan wat er juridisch kan om vergunningverlening mogelijk te maken. Daarbij wordt zowel gekeken naar de vraag of een ander systeem van vergunningverlening mogelijkheden biedt, als naar verbeteringen binnen het huidige systeem. Alle mogelijke routes die een (gedeeltelijke) oplossing kunnen bieden voor het weer op gang krijgen van de vergunningverlening worden belopen. Ook wordt in spoor 1 uitgezocht welke kansen er liggen omtrent een houdbaar alternatief voor de KDW in de wet, de rekenkundige ondergrens, herijking van Natura 2000-gebieden en mogelijke alternatieven voor AERIUS, en mogelijke sectorspecifieke vragen.

Spoor 2

Binnen spoor 2 brengen we in kaart welke mogelijke maatregelen kunnen bijdragen aan stikstofreductie, aanpak van overige drukfactoren en natuurherstel. Deze maatregelen zijn de afgelopen periode over de volle breedte geïnventariseerd. Ook is in dit spoor aandacht voor de huidige inzet en de effecten. Verder zijn opties in beeld gebracht voor ondersteunend en flankerend beleid. En is er aandacht voor de uitvoerbaarheid, kosten, doelbereik, maatregelen voor de korte en lange termijn en maatschappelijke impact van maatregelen en voor de wisselwerking met andere opgaven, zoals klimaat, water (KRW) en luchtkwaliteit. Als inzichtelijk is welke maatregelen zijn en zullen worden getroffen om behoud en verbetering van natuurwaarden in Natura 2000-gebieden te borgen ontstaat er ook meer ruimte voor toestemmingverlening.

Spoor 3

Spoor 3 gaat over de aanpak en analyse van de impact van de «terugwerkende kracht» uit de uitspraak van Raad van State. In dit spoor wordt gewerkt aan een impactanalyse over de gevolgen van de uitspraken van de Raad van State voor de beleidsterreinen van de ministeries, de impact voor de bevoegd gezagen voor natuurvergunningen en de gevolgen voor bedrijven en maatschappelijke organisaties. Op basis van de impactanalyse zullen voorstellen worden gedaan voor een hierbij passende aanpak (samen met mede-overheden).

Spoor 4

Spoor 4 gaat over de inzet richting Brussel en mogelijkheden in EU-wetgeving. In dit spoor wordt in kaart gebracht welke stappen er mogelijk zijn in Brussel, zowel op korte als op lange termijn. Momenteel vindt er een brede inventarisatie van knellende wetgeving plaats. Ook wordt het aanpakken van «nationale koppen» geïdentificeerd, en wordt er verkend welke mogelijke initiatieven er kunnen zijn ten aanzien van emissie afkomstig uit buurlanden.

Gesprekken medeoverheden en maatschappelijke partijen

Het kabinet benut in de vier-sporen-aanpak de deskundigheid en ervaringen van medeoverheden en maatschappelijke partijen, niet alleen vanuit hun kennis en betrokkenheid, maar ook omdat zij een rol en verantwoordelijkheid hebben in de verdere vormgeving van de aanpak en de succesvolle uitvoering daarvan. Het kabinet heeft diverse voorstellen

mogen ontvangen met maatregelen die bijdragen aan oplossingen voor de complexe problematiek. Deze voorstellen betreffen zowel aanpassingen in wet- en regelgeving en vereenvoudiging van vergunningverlening als maatregelen gericht op emissiereductie en natuurherstel. De ontvangen voorstellen worden meegenomen in de inventarisatie en clustering van mogelijke maatregelen en pakketten. Tegelijkertijd voert het kabinet gesprekken met medeoverheden en diverse branche- en belangenorganisaties om te komen tot pakketten die zijn getoetst op het interbestuurlijke en maatschappelijk draagvlak en het bieden van perspectief.

In het kader hiervan heeft inmiddels een eerste ronde van zogenaamde Catshuissessies plaatsgevonden. Op 5 maart jl. heeft het kabinet overleg gevoerd met een vertegenwoordiging vanuit provincies, gemeenten en waterschappen (IPO, VNG en UvW). Tijdens deze sessie is afgesproken dat de decentrale overheden en het Rijk samen blijven werken om de opgaven effectief aan te pakken. Ook in de uitwerking van de pakketten zullen het Rijk en de decentrale overheden goed samenwerken. Deze samenwerking heeft tot doel om tot een aanpak van het kabinet te komen die ertoe leidt dat door de medeoverheden vergunningverlening kan worden voortgezet.

Op 12 maart vond een tweede sessie plaats met een brede vertegenwoordiging van maatschappelijke organisaties. Hierbij waren partijen uitgenodigd die het brede spectrum van belangen vertegenwoordigen, waaronder landbouw, natuurorganisaties, wegen- en woningbouw, industrie, water- en energiesector. Genodigde organisaties waren Agractie, Biohuis, Bouwend Nederland, LTO, NAJK, Natuur & Milieu, Natuurmonumenten, NVDE, Vewin en VNO-NCW. Deze bijeenkomst leidde tot een constructief gesprek over de aanpak van de MCE&N, waarbij er ruimte was om de voorstellen van deze organisaties te bespreken. Niet alleen de voorstellen van bovengenoemde organisaties worden zorgvuldig beoordeeld; ook de plannen van andere organisaties die het kabinet heeft ontvangen, worden betrokken.

Het kabinet waardeert de constructieve opstelling van de verschillende organisaties ten zeerste. Ook in het vervolgproces zal het kabinet het gesprek met medeoverheden en maatschappelijke organisaties blijven voortzetten. In april staat een nieuwe ronde van Catshuissessies gepland.

Voortgang naar Kamer

Het kabinet is in volle vaart bezig en de MCE&N heeft hoge prioriteit van het kabinet. Ik verwacht uw Kamer zoals toegezegd bij brief van 14 februari jl. dit voorjaar inhoudelijk te informeren over de verdere aanpak en inzet op dit dossier van de MCE&N. De inzet is erop gericht dat de eerste contouren van een pakket over alle vier de beschreven sporen heen tegelijkertijd met de voorjaarsbesluitvorming bekend kan worden gemaakt. Ik verwacht uw Kamer daarom hierover dit voorjaar te kunnen informeren.

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
F.M. Wiersma